

מבחינת מצבה הגיאוגרפי הפוליטי, כשויצריה. מציאותנו אנו תדרוש ותחייב הרבה יותר מזה. אולם יש ויש ללמוד מהשיטות ומדרכי הארגון והאימון היעילים, אשר ניתן למצוא בהם אבני-בנין נאמנות לבנית מצודת-בצרוננו.

המיליציה השויצרי. אולם הצד אשר צוין ברשימה זו הוא אולי זה, המעורר ביותר מחשבות שיש להן קשר, בלתי-אמצעי, לבעיית מבנהו של כוחנו הצבאי לקראת ימים יבואו. ודאי הוא שבמציאותנו אין להסתפק באותם הסידורים בדיוק, אשר קיימה לעצמה במשך כמה דורות מדינה בעלת מזל.

מה נותן שנתון של בני-18 לאימון ולשירות?

של אחוז אחד — כשהמדובר בגברים בלבד) הנו פחות או יותר תקין לגבי אוכלוסיות בעלות רמה „אירופאית“ של בריאות והתפתחות.

אך כמה מהם עשויים להיות מתאימים לשירות צבאי? אם בשויצריה נמצאים, באמצע שנות השלושים למאה הזאת, כ-בלתי מתאימים לכל שירות שהוא כ-5%—4 (1500 מתוך 32.000) מקרב כלל המתיצבים, הרי בארה"ב של אמריקה היו סבורים, בשנות ה-40 למאה, כי מתוך 1.100.000 של אנשי השנתון לא יצלחו לכל אימון 50.000 איש (דהיינו כ-4,6%). נמצא, כי גם בארה"ב אחוז הפסולים הגמורים זהה לגמרי לזה שבשויצריה. ניתן איפוא לחשוב כי זהו אחוז הקרוב ליציבות.

אין זה ברור, מה עשוי להיות באמריקה אחוז הצעירים אשר לא ייחשבו כראויים לאימון צבאי מובהק, אולם יתאימו לאימון במקצועות-עזר מעילים שונים. בשויצריה נימנו על אלה כ-12,5% של שנתון ממוצע. נראים הדברים, כי בארה"ב העריכו את מספרם ב-150.000 איש בערך — דהיינו כ-14% של השנתון. אולם, לעומת הנוהג השויצרי של חובת-אימון כוללת ושוה לכל בני הנעורים עם התיצבותם הראשונה בגיל 18—19, מביאים בארה"ב בחשבון עוד כי בין 100 ל-150 אלף צעירים, מהנמנים על השנתון המתיצב, יתנדבו מדי שנה לחיל-הצבא, לצי ולחיל-האוויר, לשרת כחיילים „סדירים“ למשך שנים אחדות; כבר דבר זה יקטין את היקף השנתון המתאמן עד כדי 900.000; ולאימון צבאי מובהק ישארו אז כ-750.000.

לו אפשר היה להניח כי הממוצע הסטטיסטי הנ"ל תוקפו יהא יפה גם לגבי האוכלוסיה העברית בא"י (ואין כמוכן בטחון בכך) — היינו מוצאים כי מדי שנה יתיצבו לאימון צבאי, בגיל 18 (ומבלי להחסיר מתנדבים לשירות „סדיר“) כ-6000 איש (בלי נערות) לכל 1.000.000 של אוכלוסיה.

כדוגמה לאפשרויות אימונם וחילום של בני-הנעורים, במסגרת שירות מיליציוני כולל, הובאו בחוברת „מערכות“ הקודמת (נ"ד-נ"ה), הניתונים על מיון הטירונים המתיצבים בצבאה של שויצריה. וטבעי הדבר כי התעוררה מיד השאלה: האם אין ניתונים אלה, על חלוקת הצעירים (בני 19) בין הראויים לשירות, לאנשי שירותי העזר, ולבלתי-ראויים לשירות כלל, פרי המציאות השויצרית המיוחדת בלבד — או שאפשר לראותם „כממוצע מתקבל על הדעת לגבי כל עם בעל הרכב אוכלוסים ורמת בריאות. תקינים (לגבי מושגי העמים האירופיים), אשר בימי-שלום ינסה לנהוג לפי עיקרון שירות-הצבא המיליציוני ובימות-מלחמה — לפי העיקרון של גיוס כולל ככל האפשר“ — כדברי הפתיחה באותה רשימה על „מיונו של כוח-האדם בצבא המיליציה השויצרי“. עתה באו כמה ידיעות מענינות על הערכות, בשטח דומה, בארצות-הברית של אמריקה, והן מאפשרות יותר את מתן התשובה על שאלה זאת. וקודם כל — לגבי אחוז המתיצבים של „שנתון“ כזה, לעומת אוכלוסית המדינה.

ההצעות להקמת מערכת „אימון צבאי כללי“ לבני-הנעורים בארה"ב, שנתפרסמו ב-1947, התבססו על ההנחה כי מדי שנה מגיעים לגיל 18 כ-1.100.000 גברים צעירים (כבשויצריה, כן גם בארה"ב, אין אימון החובה חל על צעירות) אשר מהם 50.000 לא יצלחו לכל אימון שהוא. באמצע 1947 מנה ישובן של ארה"ב כ-143 מליון איש בקירוב, אחוז המתיצבים הנה, איפוא, כ-7,7%. האחוז הממוצע בשויצריה היה קרוב יותר ל-7,8%. הדמיון כה רב שיש ללמוד ממנו על אפשרות של הסקת מסקנות שאינן מקומיות גרידא.

מן הדמיון הרב בין הנתונים של שנתוני 18—19 בשויצריה מחד ובארה"ב מאידך יש להסיק כי האחוז שמהוה שנתון כזה בתוך האוכלוסיה הכללית (כ-7,7%)